

Utlåtande 2007:138 RI (Dnr 335-2224/2007)

Möjligheter för fler medborgare att delta i den demokratiska processen

Motion av Susanna Brolin och Margareta Johansson (båda v) (2007:21)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Motion (2007:21) av Susanna Brolin och Margareta Johansson (båda v) avslås.

Föredragande borgarrådet Kristina Axén Olin anför följande.

Ärendet

Susanna Brolin och Margareta Johansson (båda v) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige om möjligheter för fler medborgare att delta i den demokratiska processen. Motionärerna föreslår att 0,3 mnkr ur centrala medelsreserven ska öronmärkas för byalag/samhällsföreningar samt att dessa medel fördelas av integrationsberedningen/stadsdelsnämnderna.

Beredning

Motionen har remitterats till stadsledningskontoret, samt stadsdelsnämnderna för Enskede-Årsta-Vantör, Rinkeby-Kista och Skärholmen.

Stadsledningskontoret anser inte att mer pengar behöver tillsättas för ändamålet och menar att det är stadsdelsnämnderna som ska fördela dessa pengar, utifrån lokala behov och förutsättningar, inte integrationsberedningen som motionärerna föreslår.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anser att medelsfördelningen till stadsdelsnämnderna för föreningsbidrag bör ske i sin helhet i budgeten via anslaget för kultur- och föreningsverksamhet, dvs. inom ramen för ILS (det

integrerade systemet för ledning och styrning). Detta ger förutsättningar till styrning och uppföljning av verksamhetsområdet. Stadsdelsnämnderna bör även i fortsättningen fördela dessa medel utifrån lokala behov och förutsättningar, i enlighet med målen för verksamhetsområdet.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd noterar en brist på överskådlighet när många bidragsgivande parter är inblandade, vilket i onödan kan öka stadens kostnader och administration. Nämnden är mot den bakgrunden avvisande till förslaget att även integrationsberedningen ska ges ett vidgat ansvar för bidragsgivning till föreningslivet. Skulle staden anse att ytterligare medel bör fördelas till den typ av föreningar som berörs i motionen bör detta enligt nämnden i så fall ske genom stadsdelsnämnderna, eftersom byalag och liknande föreningar har en utpräglad lokal förankring.

Skärholmens stadsdelsnämnd anser att Skärholmens samhällsföreningar har engagerat sig i den lokala demokratiska processen och givit värdefulla synpunkter. Det är viktigt att samverka med dessa och även kunna ge ekonomiskt stöd. Detta bör dock vara upp till varje stadsdelsnämnd att besluta om utifrån lokala förutsättningar och behov.

Mina synpunkter

Jag delar motionärernas engagemang för det ideella arbete som bedrivs av medborgare i byalag och samhällsföreningar runt om i staden. Det civila samhällets gemenskaper är en av de viktigaste grundpelarna i en borgerlig samhällssyn. Det engagemang som kommer till uttryck i människors frivilliga samverkan med varandra är av stort värde för samhällsutvecklingen och omöjligt att ersätta med offentliga strukturer.

Det är mot just denna bakgrund som jag tror att de åtgärder som motionärerna föreslår är förfelade. Det stöd som staden årligen avsätter för kultur och föreningsverksamhet fördelas avsiktligt av stadsdelsnämnderna utifrån förvisningen om att dessa kan ha bättre kännedom om vissa lokala förutsättningar än centrala organ i staden.

Stadens stöd till föreningslivet brister dessutom redan i överskådlighet, i och med att inte endast stadsdelsnämnderna utan även ett par facknämnder fördelar medel till föreningsverksamhet. Vi har därför i budgeten för 2008 föreslagit att kulturnämnden ges i uppdrag att inventera kultur- och föreningsstödet med syfte att uppnå en helhetssyn och större enhetlighet i dess fördelning. Att i det läget anslå särskilda öronmärkta medel till integrationsberedningen är inte lämpligt.

Bilagor

1. Reservationer m.m.

2. Motion (2007:21) av Susanna Brolin och Margareta Johansson (båda v) om möjligheter för fler medborgare att delta i den demokratiska processen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Carin Jämtin* och *Roger Mogert* (båda s), *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Motion (2007:21) av Susanna Brolin och Margareta Johansson (båda v) bifalles.
2. 0,3 mnkr ur Centrala medelsreserven fördelas till stadsdelsnämnderna för att fördelas till byalag och samhällsföreningar.
3. Därutöver vill vi framföra följande.

Det är glädjande att motionens intentioner att stödja lokal utveckling har fått ett så positivt mottagande av stadsdelsnämnder som yttrat sig och att föredragande borgarråd delar motionärernas engagemang för det ideella arbete som bedrivs i byalag och samhällsföreningar runt om i staden.

Remissvaret från Enskede-Årsta-Vantör visar att det finns ett kontinuerligt intresse och behov av medel till lokalt driven föreningsverksamhet. Man ser positivt på ambitioner inom staden att tillskjuta ytterligare medel för ändamålet. Skärholmens byalag/samhällsföreningar har liksom andra föreningar engagerat sig i den lokala demokratiska processen och gett värdefulla synpunkter och förslag. Där anser man att det är viktigt att samverka med föreningarna och även kunna ge ekonomiskt stöd.

Mot bakgrund av att den borgerliga majoriteten ser det civila samhällets gemenskaper som en av de viktigaste grundpelarna i en borgerlig samhällssyn är det mycket svårt att förstå varför borgarrådet inte vill bifalla det modesta förslaget att fördela 0,3 mnkr för ekonomiskt stöd till byalag och samhällsföreningar. I svaret förbiser borgarrådet från att motionärerna inte bara tar upp integrationsberedningen utan även stadsdelsnämnderna som tänkbara instanser för att fördela de föreslagna medlen till byalag och samhällsföreningar.

Det står klart att alla remissinstanser anser att ytterligare medel ska fördelas via stadsdelsnämnderna, vilket vi efter remissrundan också ansluter oss till. Därför bör 0,3 mnkr ur centrala medelsreserven fördelas till stadsdelsnämnderna med riktlinjer om att medlen ska fördelas till byalag och samhällsföreningar. Stockholms stad har en så god ekonomi att det ser illa ut att snåla med slantarna till en så viktig verksamhet för vår samhällsutveckling.

Den moderatledda majoritetens budget innebär kraftiga nedskärningar i stadsdelsnämndernas verksamhet. För att klara de lagbundna verksamheterna är det de frivilligt kommunala åtaganden som får stryka på foten först. De lokala pengarna till föreningslivet minskar hela tiden. För att stödja byalag och andra föreningar bör därför medlen till stadsdelsnämndernas kultur och föreningsverksamhet öka och i ett akut skede 2007 bör 0,3 miljoner kronor avsättas för byalag och samhällsföreningar. Medlen ska fördelas av stadsdelsnämnderna. Den viktigaste åtgärden för att möjliggöra för stadsdels-

nämnderna att använda sina medel till föreningsstöd är dock att stärka hela stadsdelsnämndssektorn, lyfta tillbaka verksamheter och kraftigt förstärka budgetarna för stadsdelsnämnderna. Då kan alla de medel som är avsedda för kultur- och föreningsverksamhet också gå dit.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion (2007:21) av Susanna Brolin och Margareta Johansson (båda v) avslås.

Stockholm den 17 oktober 2007

På kommunstyrelsens vägnar:
KRISTINA AXÉN OLIN

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Tomas Rudin, Roger Mogert, Teres Lindberg och Malte Sigemalm* (alla s), *Stefan Nilsson* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (s), (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Susanna Brolin och Margareta Johansson (båda v) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige den 28 maj 2007 om möjligheter för fler medborgare att delta i den demokratiska processen. Motionärerna föreslår att 0,3 mnkr ur centrala medelsreserven ska öronmärkas för byalag/samhällsföreningar, samt att dessa medel fördelas av integrationsberedningen/stadsdelsnämnderna.

BEREDNING

Motionen har remitterats till stadsledningskontoret, samt stadsdelsnämnderna för Enskede-Årsta-Vantör, Rinkeby-Kista och Skärholmen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 juni 2007 har i huvudsak följande lydelse.

I budget 2007 för Stockholms stad avsätts 60,4 mnkr för kultur och föreningsverksamhet i stadsdelarna. Pengarna fördelas ut i stadsdelsnämnderna efter antal invånare med särskild vikt på barn och utländska medborgare. Ett av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är att det lokala kulturarbetet ska stärkas och utökas för att öka tillgängligheten till kulturen.

Stadsledningskontoret anser inte att mer pengar behöver tillsättas för ändamålet och menar också att det är stadsdelsnämnderna som ska fördela dessa pengar, utifrån lokala behov och förutsättningar, och inte integrationsberedningen som motionärerna föreslår. Enligt stadsdelsnämndernas reglemente har stadsdelsnämnderna hand om bidragsgivning till föreningar med utpräglat lokal verksamhet och kontakter med lokalt bedrivna föreningsverksamhet.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 augusti 2007 att som svar på remissen överlämna och återopa stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av ledamoten Rosa Lundmark (v), *bilaga 1*.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 7 augusti 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har beslutat att vid bedömningen av ansökningar för kultur- och föreningsbidrag ska prioritet ges till verksamhet som bedrivs för barn, ungdomar, äldre, funktionshindrade och för förebyggande och rehabiliterande

arbete inom området missbruk (se verksamhetsplan 2 2007). Inom ramen för detta kan möjligheter för fler medborgare att delta i den demokratiska processen främjas. I det fall nämnden så önskar kan andra områden/målgrupper prioriteras.

Förutsättningarna till insyn, inflytande och deltagande i den lokala demokratin sker i övrigt på olika sätt, t.ex. genom samarbete med föreningslivet, medborgarförslag, öppna nämndsammanträden, samråd med medborgare i olika stadsmiljöfrågor (exempelvis planering av parker) etc.

Det finns ett kontinuerligt intresse och behov av medel till lokalt bedriven föreningsverksamhet inom stadsdelsnämnderna och förvaltningen ser därför positivt på ambitioner inom staden att tillskjuta ytterligare medel för ändamålet.

Förvaltningen anser dock att medelsfördelningen till stadsdelsnämnderna för föreningsbidrag bör ske i sin helhet i budgeten via anslaget för kultur- och föreningsverksamhet, dvs. inom ramen för ILS (det integrerade systemet för ledning och styrning). Detta ger förutsättningar till styrning och uppföljning av verksamhetsområdet. Stadsdelsnämnderna bör även i fortsättningen fördela dessa medel utifrån lokala behov och förutsättningar, i enlighet med målen för verksamhetsområdet.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 augusti 2007 att som svar på remissen överlämna och åberopa stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av vice ordföranden Abebe Hailu m fl (s), ledamoten Jakob Dencker (mp), samt ledamoten Gunilla Buhr (v), *bilaga 1*.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 9 augusti 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt stadsdelsnämndernas reglementen ansvarar dessa för bidragsgivning till föreningar med utpräglat lokal verksamhet och kontakter med lokalt bedriven föreningsverksamhet. I stadens budget för år 2007 har kommunfullmäktige fördelat sammanlagt drygt 60 mnkr till stadsdelsnämnderna för kultur- och föreningsverksamhet. Stadsdelsnämnderna har att disponera dessa medel utifrån lokala behov och förutsättningar med särskild vikt på barn och invånare med utländsk bakgrund. Förvaltningens erfarenhet är att stadens bidragsgivning till föreningslivet genom dels kommunstyrelsen och facknämnderna (kulturnämnden, idrottsnämnden, socialtjänstnämnden m.fl.), dels stadsdelsnämnderna fyller väl kända behov och är av rimlig omfattning. Samtidigt kan noteras en brist på överskådlighet när många bidragsgivande parter är inblandade, vilket i onödan kan öka stadens kostnader och administration. Förvaltningen är mot den bakgrunden avvisande till förslaget att även integrationsberedningen ska ges ett vidgat ansvar för bidragsgivning till föreningslivet. Skulle staden anse att ytterligare medel bör fördelas till den typ av föreningar som berörs i motionen bör detta i så fall ske genom stadsdelsnämnderna, eftersom byalag och liknande föreningar har en utpräglat lokal förankring.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 augusti 2007 att som svar på remissen överlämna och åberopa stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av vice ordföranden Margareta Johansson (v), ledamoten Liliane Svensson m fl (s), samt ledamoten Rebwar Hassan (mp), *bilaga 1*.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 augusti 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Skärholmens byalag/samhällsföreningar har engagerat sig i den lokala demokratiska processen och givit värdefulla synpunkter och förslag. Så har även andra organisationer i det civila samhället.

Förvaltningen anser att det är viktigt att samverka med dessa och även kunna ge ekonomiskt stöd. Detta bör dock vara upp till varje stadsdelsnämnd att besluta om utifrån lokala förutsättningar och behov.

RESERVATIONER M.M.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av ledamoten Rosa Lundmark (v) enligt följande

1. Nämnden bifaller delvis förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Vi håller med förvaltningen om att det finns ett kontinuerligt intresse och behov av medel till lokalt driven föreningsverksamhet inom stadsdelsnämnderna och är glada för att förvaltningen ser positivt på ambitioner inom staden att tillskjuta ytterligare medel för ändamålet.

Vi kan hålla med om att medelsfördelningen i första hand bör ske via anslaget för kultur- och föreningsverksamhet men anser att det bör finnas möjligheter även att bevilja medel på annat sätt till byalagen och samhällsföreningarna. Vi menar därför att motionen ska tillstyrkas men är givetvis öppna för att diskutera hur fördelningen görs på bästa sätt. Det viktigaste är att medel ställs till förfogande för byalagen och samhällsföreningarna, som är viktiga parter i det lokala utvecklingsarbetet.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordföranden Abebe Hailu m fl (s), ledamoten Jakob Dencker (mp) samt ledamoten Gunilla Buhr (v) enligt följande

- att avslå förvaltningens svar på remissen
- att bifalla motionen
- att föreslå att stadsdelsnämnderna får i uppdrag att fördela dessa bidrag

Förvaltningen är till stora delar positiv till ytterligare medel för den typ av föreningar som berörs i motionen om fördelningen isåfall utförs av stadsdelsnämnden. Vänsterpartiet i Rinkeby-Kista delar denna uppfattning.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordföranden Margareta Johansson (v), ledamoten Liliane Svensson m fl (s), samt ledamoten Rebwar Hassan (mp) enligt följande

Skärholmens stadsdelsnämnd/förvaltning har stor erfarenhet av samverkan med byalag/samhällsförening genom stadsdelförnyelse, storstadssatsning etc. Att boende i en stadsdel samlas i ett engagemang kring sin hemmiljö och liknande är oerhört viktigt för en stadsdel som Skärholmens demokratiska utveckling och bör uppmuntras.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2007:21

2007:21

**Motion av Susanna Brolin och Margareta Johansson
(båda v) om möjligheter för fler medborgare att delta i
den demokratiska processen**

Dnr 335-2224/2007

Det finns ett ganska stort antal stockholmare som har valt att organisera sitt engagemang i olika byalag/samhällsföreningar för att tillsammans med grannar och vänner delta i utvecklingen av "sin stadsdel". Denna typ av föreningar har främst varit viktiga ute i förorterna där de har varit delaktiga i informationsutbyte mellan myndigheter, föreningslivet och de boende. De är en viktig del av den lokala sammanhållning eftersom de oftast är eldsjälarna bakom olika "dagar" som Östbergadagen, Bredängsdagen och Rinkebyfestivalen.

Ett viktigt arbete som uppmärksammats av allt fler samtidigt som deras förutsättningar har blivit allt mer begränsade. Deras vanligaste engagemang har främst berört lokaldemokrati, idrott, skola och gatu- och parkfrågor. Stadsdelsnämnderna har med undantag av föreningslivet varit deras naturligaste samarbetspartners. När stadsdelsnämnderna har fått minskade ansvarsområden har det även inneburit minskad makt och inflytande för byalag/samhällsföreningar. Makten har med andra ord flyttat från de boende till en centraliserad elit i staden.

Idag finns det ett stort antal byalag/samhällsföreningar som bedriver verksamhet utifrån begränsade ekonomiska medel. Pengar har beviljats av stadsdelsnämnder genom aktivt deltagande i olika satsningar som exempelvis stadsdelsförnyelsen. Få stadsdelsnämnder upplever att de idag har samma förutsättningar att stödja byalag/samhällsföreningar, ett stöd som vi anser har bidragit till att minska känslan av utanförskap bland medborgarna.

Vi i vänsterpartiet tycker att det är viktigt att politiskt och religiöst oberoende föreningar får fortsätta sitt demokratiska arbete. Därför anser vi att staden bör avsätta 300 000 kronor till stadsdelsnämnder för att fördela till bya-

lag/samhällsföreningar. Vi i vänsterpartiet har inga problem att finansiera denna pott i vår budget genom den rättvisemiljard som vi har avsatt.. Stadens budget är snävare, men det borde inte vara omöjligt att avsätta samma summa ur den centrala medelsreserven för den styrande majoriteten. Det vore även naturligt att den nya integrationsberedningen får i uppdrag att förvalta detta uppdrag.

Med hänvisning till ovanstående yrkar vi att

1. kommunfullmäktige bifaller motionen
2. 0,3 mnkr från centrala medelsreserven öronmärks till byalagen/ samhällsföreningarna
3. integrationsberedningen/stadsdelsnämnderna får i uppdrag att fördela dessa bidrag.

Stockholm den 28 maj 2007

Susanna Brolin

Margareta Johansson